

Eriya - Namba Mbili

Utambuzi wa Kinabii

Jeff Pippenger

2023-09-27

Mwa kika kya katete twamumanyishije Eliya ngwakimanyisyo. Mu kwikala hamwe na mafunde a William Miller, “bimanyisyo” bishobola kuba na myumvwililo iingi. Kanshi, Eliya nga kimanyisyo na we ayinza kumanya ekitundu kimo kya kimanyisyo kya mbala ibili kya Eliya na Mose. Kimanyisyo kya mbala ibili kya Eliya na Mose kyenda mu Kitabu kyonse kya Kusololwa, kabili ukuba ne kutatamikisha pa ico kimanyisyo kya mbala ibili kimena, caba ukuba ne kutatamikisha pa butumwa mu Kitabu kya Kusololwa ubusokololwa ilyo line fye ngaphambi ya kupwa kwa nkumbu ya kusalapo. E ico twalaisa nomba ukulandapo bwino pa bimo ifingamanyika vya bupolofita ifyo fifatikana ne kimanyisyo kya Eliya.

Tuli na mashahidi watatu wa msingi wa kuthibitisha sifa hizo za kinabii. Mashahidi hao ni nabii Eliya, Yohana Mbatizaji, na William Miller, ambao uvuvio unawatambulisha kuwa alama zinazoweza kubadilishana.

Egbaagbe ni a dari lati gba otito ti William Miller waasu gbọ, a si gbe awọn iranṣẹ Ọlórún dide ninu ẹmi ati agbara Elijah lati kéde ifiranṣẹ naa. Gẹgẹ bi Johanu, aṣaaju-ona Jesu, awọn ti wọn waasu ifiranṣẹ ọlọlá yii ni a fi ọranyan le lori lati fi ake le gbongbo igi naa, ati lati pe awọn eniyan lati so eso ti o yẹ fun ironupiwada. Ẹri wọn ni a pèsè lati jí awọn ijọ dide, lati ni ipa lile lori wọn, ati lati fi iwa tootọ wọn hàn. Ati nigba ti a ké ikilọ ọlọlá naa pe ki wọn sá kuro lówọ ibinu ti mbọ, ọpọlọpọ ninu awọn ti o darapo mọ awọn ijọ gba ifiranṣẹ imularada naa; wọn ri awọn iyípadà èhin wọn, wọn si fi omije kikorò ti ironupiwada ati irora jinlẹ ti ọkàn rẹ ara wọn silẹ niwaju Ọlórún. Ati bi Ẹmi Ọlórún ti bà lé wọn, wọn ẹ iranlówọ lati ké igbe naa pe, “Ẹ bẹru Ọlórún, ki ẹ si fun Un ni ogo; nitori wakati idajọ Rẹ ti de.” *Early Writings*, 233.

Eliya, Yoane Mubatizi ne Miller bahawe umwuka wihariye wayoboraga kandi ugasobanura umurimo wabo. Ubuhamya bwabo bwari “bugenewe gukangura no kugira ingaruka zikomeye ku matorero no kugaragaza” “imiterere nyakuri” y’ayo matorero. Haba mu gihe cya Ahabu, cya Yoane Mubatizi, cyangwa cya William Miller, amatorero babwiraga yose yari afite ubuhumyi bwa Lawodikiya bwari bwimbitse kandi bwijimye cyane ku buryo ubutumwa bwagombaga kuba butaziguye nk’uko “ishoka ishyirwa ku mizi y’igiti.” Bwarimo no gutangaza iherezo ry’igihe cy’igeragezwa, ari byo kuri Yoane Mubatizi byari umuburo w’“umujinya” wari “ugiyi kuza.” Ubutumwa bwa Miller bwo kwamamaza buti: “Nimutinye Imana muyihimbaze; kuko igihe cy’urubanza rwayo gisohoye,” nabwo bwari umuburo w’umujinya wari ugiye kuza.

“Lizwi lya Yohana liliimwisya mbuli ngo mpolampola. Mulimo wakwe waka, ‘Langisya bantu bangu bulema bwabo, na nyumba ya Yakobo zambi zyabo’ (Isaya 58:1). Taakajisi kusoma kwa bantu. Leza alimwi bumobene ezyo zyakali basambizi bakwe. Pele kwakali kweelede umwi wakulunganya nzila kumbele lya Kristo, oyo wakali mutete kuleta lizwi lyakwe kumvwika ngo basinsimi bakale, kacema isyanga lyoononede ku kulapila.” *Selected Messages*,

book 2, 148.

Elia yatanze itegeko ko ab'igihe cye bahitamo uwo munsu uwo bazakorera, nimba ari Imana canke Baali, kandi urwo runganwe ntirwishuye n'ijambo na rimwe, ivyo bingana no guhitamwo Baali.

“Hiçbir zaman, tam da şu anda olduğundan daha büyük ölçüde sadık ihtarlar, azarlamalara ve yakından, dosdoğru muameleye ihtiyaç olmamıştır. Şeytan, vaktinin kısa olduğunu bilerek büyük kudretle aşağı inmiştir. Dünyayı hoş masallarla dolduruyor; ve Tanrı'nın halkı kendilerine yumuşak şeylerin söylenmesini seviyor. Günah ve fesat tiksiniyor görülüyor. Bana gösterildi ki, Tanrı'nın halkı, içeri girmekte olan karanlığı geri püskürtmek için daha sağlam, kararlı gayretlerde bulunmalıdır. Tanrı'nın Ruhü'nün yakından işleyen faaliyetine şimdi, daha önce hiç olmadığı kadar ihtiyaç vardır. Sersemlik silkinip atılmalıdır. Ona karşı koymazsak yıkıma yol açacak olan uyuşukluktan uyanmalıyız. Şeytan'ın zihinler üzerinde güçlü, denetleyici bir etkisi vardır. Vaizler de halk da kendilerini karanlığın güçlerinin tarafında bulunmuş olarak bulma tehlikesi içindedir. Şimdi tarafsız bir konum diye bir şey yoktur. Hepimiz ya kesinlikle doğrudan yana, ya da kesinlikle yanlışla birlikteyiz. Mesih şöyle dedi: 'Benimle olmayan Bana karşıdır; ve Benimle toplamayan dağittir.'” Testimonies, cilt 3, 327.

Yohana aahamagara “ihanga ryarononekaye” ryo mu mateka yiwe ngo ni “uruvyaro rw'inzoka z'ubumara.” Aba-Millerite amaherezo bamenye ko ihanga ryononekaye ryo mu mateka yabo ari abakobwa ba Babuloni. Yaba Eliya, Yohana canke Miller, nta n'umwe muri abo batatu yari umuhanga mu vy'Imana. Bose bari barahamagawe bakuwe mu mibereho isanzwe y'abantu.

“Ukuli kwe ashu muli Yesu, nga ni ngana ni mu mubila wa liulu u wa buhulo a kumanyikile yandi mwine, ni kwa cine ukuli ne cine mu nshita yesu ya lelo, kabiji kwa cine-cine kukalula bupya mutima wa uo ukutambula, nga mo kwa kalwile bupya mitima mu nshita ya kala. Kristo wa ambile ati, 'Nga bakana kumvwa Mose ne Baprofita, kechi bakaketekela nansha umo wa buke ku bafwile ne.' (Luka 16:31).”

“Ku ihanga, dushofanira gutegurira inzira y'Umwami, munsu y'ubuyobozi burengeye bwa Mpwemu Yera, kugira ngo ubutumwa bwiza bukwirakwizwe mu butungane bwabwo. Uruzi rw'amazi y'ubugingo rugomba kurushaho kujya rwimbitse kandi rwaguke mu rugendo rwarwo. Mu mirima yose, hafi n'iya kure, abantu bazahamagazwa bawe ku isuka, no mu mirimo isanzwe y'ubucuruzi ikunze cyane guhuza ibitekerezo byabo, kandi bazigishwa bafatanije n'abantu bafite uburambe—abantu basobanukiwe ukuri. Kubw'imikorere itangaje cyane y'Imana, imisozi y'ingorane izakurwaho, ijugunywe mu nyanja. Nimucyo dukore nk'abamaze kumenya imbaraga z'ukuri nk'uko kuri muri Yesu.”

“Mundu guho, hakubaho urukurikirane rw'ibyabaye ruzahishura ko Imana ari yo Mutware w'ibiriho byose. Ukuri kuzatangazwa mu mvugo isobanutse, idashidikanywaho. Ababwiriza ukuri bazaharanira kugaragaza ukuri binyuze mu mibereho itunganijwe neza no mu migenzereze yubaha Imana. Kandi uko bazabikora, ni ko bazarushaho kugira imbaraga mu guhagararira ukuri no kukugezaho ishyirwa mu bikorwa nyakuri Imana yaguhaye.

“Abalenzya abo, abaamanyidde era abayigiriza amazima, bwe bakyamira ku kutegeera kw'abantu, ne bagabira ebirowoozo ebirimbiddwa emmere yaabwe bo ey'enfumo, kye kiseera ddala eri abo abaali emirundi gimu abakozi mu mulimu gw'okubuulira enjiri, naye ne

basikirizibwa ne bayingizibwa mu kuddukanya amaduuka g'emmere, amaduuka ag'atunda ebyokulya, n'emitendera emirala egy'emirimu gy'obusuubuzi, okujja mu lunyiriri, okuyiga Bayibuli zaabwe n'obunyikivu, era nga balina ekigambo kya Katonda mu mukono, okugaba amazima ga Bayibuli, emmere ey'omwoyo, nga bakolagana ne bamalayika ab'omu ggulu. Omulimu guno kaakano gwetaaga n'eddoboozi ery'amaanyi abakozi abalondebwa obwakatonda. Awo Obuyinza Obutagambika buligamba ensozi ez'obuzibu nti, Siggibwawo, osuulibwe mu nnyanja." Paulson Collection, 73, 74.

Eliya, Yohana, na Miller walikuwa, na hivyo wanawakilisha, watu walioitwa kutoka katika "miito" iliyo "ya kawaida zaidi"; kwa maana "wale watu" ambao hapo awali walikuwa wamefundisha kweli hatimaye "hugeukia ufahamu wa kibinadamu, na kuwapimia akili zilizodanganyika sahani yao wenyewe ya hadithi za kubuniwa." Watu wa kawaida walioitwa watatoa "utumiaji wa hakika" wa unabii wa Biblia kama "Mungu alivyoutoa." Mara mbili, katika kifungu hicho, Dada White alitambua "milima" kuwa ni "milima ya magumu." Kazi ya watu hawa ilijumuisha kushusha "kila mlima." Kazi inayotimizwa na watu wa kawaida walioitwa kutoka katika jembe la hali za unyenyekevu inawakilisha kazi ya kubainisha mbinu sahihi ya kibiblia kwa kulinganisha na sahani za hadithi za kibinadamu zinazotolewa na wanatheolojia wa wakati huo.

"Johana Mbatiza emahe, kandi emahe ya abo abali mu nnaku ez'enkomerero abagolokoka nga balina omwoyo n'amaani ga Eriya okuzuukusa abantu okuva mu butafaayo bwabwe, mu bingi bifaanagana. Emahe ye kifaananyi ky'emahe erina okukolebwa mu mireme gino. Kristo alijja omulundi ogwokubiri okusalira ensi omusango mu butuukirivu. Ababaka ba Katonda abasitula obubaka obusembayo obw'okulabula obulina okuweebwa ensi, balina okuteekateeka ekkubo ery'okujja kwa Kristo okw'okubiri, nga Johana bwe yateekateeka ekkubo ery'okujja kwe olubereberye. Mu mulimu guno ogw'okuteekateeka, 'buli kiwonvu kirigulumizibwa, na buli lusozi n'akasozi birikkakkanyizibwa; n'ebikyamu birigololwa, n'ebifo ebikakanyavu birifuuka bitalo' kubanga ebyafaayo biriddamu okubaawo, era nate 'ekitiibwa kya Mukama kiribikkulibwa, era bonna abalina omubiri balikiraba wamu; kubanga akamwa ka Mukama ke kakyogedde.'" Southern Watchman, Maaki 21, 1905.

Ubumenyi bw'abavugurura batatu bwagaragajwe na Yesaya ni ubu: buri gikombe kizashyirwa hejuru, buri musozi n'agasozi bizacishwa bugufi, ibigoramye bizatunganywa, kandi aharandaranda hazaringanizwa. Inzira y'Umwami itegurwa no gushyira ibikombe hejuru, guca bugufi imisozi, gutunganya ibigoramye no kuringaniza aharandaranda ni inzira za kera.

Jang jangramko ahan oja, "Biramni kuchel jake watatakbo, aning Godna gita rajako rangko rongtale dakbo. Pilak rong ong-gipa salrang chubatgen, pilak a-brirang aro chikkarang on-gipa dakgen; kotok ong-gipa rongtale dakgen, aro rakbegipa biaprango salgrik ong-gen. Unikode Biramni rasong parakgen, aro pilak mande tom-tom an-chingni nikgen: maina Biramni ku-sikasa iako aganaha." Isaiah 40:3-5.

Yahudiyawa vehavehava gawkambeka Yohana Mubatizi kana iye ali Eliya wa kwisa, iye asubura ati tali, ariko hanyuma yimenyekanisha n'ijambo ryo muri Yesaya.

Ndzi hi byona vumbhoni bya Yohane, loko Vayuda va rhuma vaprista ni Valevhi ku suka eYerusalema leswaku va ya n'wi vutisa va ku: U mani? Kutani a pfumela, a nga kaneti; kambe

a pfumela a ku: A hi mina Kriste. Kutani va n'wi vutisa va ku: Kutani ke? Hi wena Eliya? A ku: A hi mina. Hi wena muprofeta yaloye? A hlamula a ku: E-e. Kutani va ku eka yena: U mani? leswaku hi ta vuyisela nhlamulo eka lava hi rhumeke. U tivula yini hi wena n'wini? A ku: Hi mina rito ra loyi a huwelelaka emananga a ku: Lunghisani ndlela ya Hosi, hilaha muprofeta Esaya a vuleke hakona. Yohane 1:19–23.

“Kuwanda ya Mukama” kwitegura kulaga enkola bamalayika gye baayamba Miller okutegeera n’okukozesa, alyoke atekateke okutegeera kwa Bayibuli okw’“ekkubo” abantu kwe baali bateekwa okutambuliramu. Buli “lusoji” lwali lusembererwa okukkakkanyizibwa, kubanga ensozi eziri mu bunnabbi bwa Bayibuli zikiikirira amazima agasooka okulabika ng’agazibu ennyo okutegeera. Okutegeera olusoji olutukuvu olw’ekitiibwa olwa Danyeri essuula eky’ekkumi n’emu, olunziriri olw’amakumi ana mu ttaano, kabaka ow’obukiika obwa kkono lw’agezaako okuwangula, kitegeerebwa nga kusooka kulondoola olusoji olutukuvu olw’ekitiibwa olwa ddala mu Yerusalemi, olwo mu bunnabbi ne lunnyonyola olusoji olutukuvu olw’ekitiibwa olw’omwoyo. Okunnyonyola olusoji oluyitibwa Alamagedoni, ekitegeeza olusoji lwa Megiddo, omuntu alina okugenda ku Megiddo eya ddala. Obuzibu obw’obunnabbi obukiikirirwa ng’obuzibu buggibwawo, ng’omusingi ogugamba nti entandikwa y’ekintu eraga enkomerero y’ekintu gukozesebwa.

Nzirā iyo yakaimirirwa naIsaya, yakataurwa nezvayo naJohane, uye yakaiswa pachena naMiller, inosimudzira mupata mumwe nomumwe. Kungava kuri “mupata wechiratidzo” muna Isaya 22, “mupata wamapfupa akafa” muna Ezekieri, kana kuti “mupata waJehoshafati” mubhuku raJoeri, nzira iyo yakavakirwa pakunzwisisa kwakarurama kwehunhu hwaKristu, sezvaanomiririrwa saPalmoni, Muvengi Anoshamisa, munhorondo yeMillerite, kana kuti saArufa naOmega, nyanzvi inoshamisa yendimi, munhorondo yedu, ndiyo inosimudzira chokwadi cheuprofita chinomiririrwa ne“mipata” yeShoko raMwari.

Eby’obugobere obirina okugololwa n’ebifo ebikakanyavu ebifuulibwa ebitalo bireetera omulimu gw’okutereza empisa n’ennono ezikozesebwa obwakabona obwa Laodikiya okunyweza ebyokulya byabwe eby’obutwa eby’enfumo. Omulimu gwa Eriya gwogerwako mu ngeri ey’enjawulo ng’ogukiikirira enkola entuufu ey’ebyawandiikibwa ng’eyimiridde mu kuwakanya enfumo z’abateologiya n’abakabona. Omulimu ogwo gukolebwa “abantu aba bulijjo,” so si bakabona n’abateologiya abayize. Mu biraga eby’obunnabbi eby’abajulirwa bano abasatu mulimu era n’ensonga ennyangu nti Eriya agenda okujja aliba musajja.

Anga oponi onekela okuvwaya nga kali kake, lakini nga baatheologian ba Adventism bapyangila okujikilila efivunda fyabo, batolokele ekihande okuva mu bya Sister White, omo alandula mu nkelo ey’omu maaso aha muntu alija mu mwoyo n’amaani ga Eliya; era bongeraako efivunda fyabo eby’okunnyonyola, ne bakakasa nti Sister White yali ayogera ku ye mwene.

“Ubunabii sharti utimizwe. Bwana asema: ‘Tazama, nitawatuma kwenu Eliya nabii kabla haijaja siku ile kuu na ya kuogofya ya Bwana.’ Yupo mtu atakayekuja katika roho na nguvu za Eliya, [Tazama kiambatisho.] naye atakapotokea, watu wanaweza kusema: ‘Wewe una bidii kupita kiasi, huyafasiri Maandiko kwa njia iliyo sahihi. Acha nikuambie jinsi ya kufundisha ujumbe wako.’”

“Basi bangi bakakokila te kokesenisa mosala ya Nzambe mpe oyo ya moto. Nakoloba solo ndenge Nzambe azali kopesa yango epai na ngai, mpe nalobi sik’oyo ete, soki bokobi koluka mabe, kozala na molimo ya bokabwani, bokoyeba solo soko moke te. Yesu alobaki na bayekoli na Ye ete, ‘Nazali naino na makambo mingi ya koloba na bino, kasi bokoki komema yango te sik’oyo.’ Bazalaki na ezalela te ya kosepela na makambo mosantu mpe ya seko; kasi Yesu alakaki kotinda Mobondi, oyo akoteya bango makambo nyonso, mpe akokanisa bango makambo nyonso oyo Ye moko alobaki na bango.

“Birayan, em ne vi pêdivî ye ku pişta xwe bi mirovan ve girêdin. ‘Ji mirovan bêrawestîn, yê ku hewa ya wî di pozê wî de ye; çima ew divê bi tiştî were hesibandin?’ Divê hûn giyanên xwe yên bêçare bi Îsa ve bigirin. Ji me re ne xweş e ku em ji kaniya newala binêşînava vexwin, dema ku kaniyek li çiyê heye. Werin em çemên jêrîn bihêlin; werin em werin ser kaniyên bilindtir. Heke xalek ji rastiye hebe ku hûn fam nakin, ku li ser wê hevaheng nabin, lêkolîn bikin, nivîsa pêroz bi nivîsa pêroz re bidin ber hev, qulikê rastiye bi kûrahî bixin nav kûzeyê peyva Xwedê. Divê hûn xwe û ramên xwe li ser gorîgeha Xwedê daynin, ramanên xwe yên pêşwextî dûr bixin, û bihêlin ku Ruhê ezmanê we ber bi hemû rastiye ve rêberî bike.”
Testimonies to Ministers, 475, 476.

“Mutu fulani yuaja katika roho na nguvu za Eliya: Maneno haya yametumiwa kimakosa na baadhi ya watu kumhusu mtu fulani ambaye ilidhaniwa kwamba angejitokeza akiwa na ujumbe wa kinabii baada ya maisha na kazi ya Bi. White. Aya tatu zinazounda makala hii yenye kichwa ‘Acha Mbingu Ziongoze’ ni sehemu ndogo tu ya hotuba iliyotolewa na Ellen White huko Battle Creek, Michigan, asubuhi ya Januari 29, 1890. Kama ilivyochapishwa katika Review and Herald ya Februari 18, 1890, ilibeba kichwa cha ‘Jinsi ya Kukabili Jambo la Mafundisho Linalobishaniwa.’ Dondoo nyingine zilizotolewa kutoka katika makala hii na kutumiwa kwa kiasi kikubwa kujaza kurasa fulani za juzuu hii, zinaweza kupatikana katika kurasa 23, 104, 111, 119, 158, 278, na 386. Makala hiyo imechapishwa tena kwa ukamilifu wake katika Selected Messages 1:406–416, huku sehemu inayounda dondoo yenye kichwa ‘Acha Mbingu Ziongoze’ ikionekana katika kurasa 412 na 413. Makala hiyo isomwapo kwa ukamilifu wake inakuwa dhahiri kwamba Ellen White, katika tamko hili alilolitoa zaidi kidogo ya mwaka mmoja baada ya Mkutano wa Minneapolis kwa kundi moja huko Battle Creek, alikuwa akinena kuhusu huduma yake mwenyewe. Baadhi walikuwa wameanza kuikosoa kazi yake. Angalia kwamba katika aya inayotangulia ile inayoonekana katika juzuu hii kwenye ukurasa 475, Ellen White anasema:”

““Tukama mu bwikalo aho enjawulo zose ziri yongorokerera. Niba ntekereza ko mfite umucyo, nzakora inshingano yanjye yo kuwushyikiriza. Dufate ko nagishije inama abandi ku byerekeye ubutumwa Uwiteka ashaka ko mpa abantu, irembo ryashoboraga gufungwa kugira ngo uwo mucyo utagera ku bo Imana yari yawuntumyeho. Igihe Yesu yagenderaga i Yerusalemu, ‘iteraniro ryose ry’abigishwa ritangira kunezerwa no guhimbaza Imana n’ijwi riranguruye ku bw’imirimo yose ikomeye bari barabonye; rivuga riti, hahirwa Umwami uje mu izina ry’Umwami; amahoro mu ijuru, n’icyubahiro ahasumba hose. Nuko bamwe mu Bafarisayo bo muri iryo teraniro barambwira bati, Mwigisha, uhane abigishwa bawe. Arabasubiza ati, Ndababwira yuko aba nibaceceka, amabuye yahita ataka’ (Luka 19:37–40).

“यहूरीहरूले परमेश्वरको वचनमा पूर्वकथति सन्देशको घोषणालाई रोक्न प्रयास गरे।”

“Buna kandi asubira kwerekeza ku byo yiboneye ubwe:

““Unabii lazima utimizwe. Bwana asema, “Tazama, nitawapelekea Eliya nabii kabla ya kuja siku ile kuu na ya kuogofya ya Bwana” (Malaki 4:5). Mtu fulani atakuja katika roho na nguvu za Eliya, naye atakapoonekana, watu wanaweza kusema, “Wewe una bidii mno, huyafasiri Maandiko si kwa njia iliyo sahihi.”—Selected Messages, kitabu cha 1, 412.

“Лареи ахтэҕыра лхататэы дышэара иазку иакэыггы еилкаахоит уи ашытахь иааиуа апараграф акынтэи, уака лара ахэамта калтцоит:”

““Ninyakulasya bwecine mbuli Lesa bweankipa....” Akabikilo ku Bumboni ku Babeneshi.

Ellen White alipaswa kushughulikia ngano za wanatheolojia na viongozi wa kipindi chake hakutoi ushahidi wowote kwamba alikuwa akijitambulisha mwenyewe kuwa ndiye “mtu” ambaye angekuja wakati ujao katika roho na nguvu za Eliya. Uko wapi ushahidi wowote kuhusu wale wapinzani wengi wa Ellen White ndani ya Uadventista wanaoshambulia njia ya matumizi ya kibiblia aliyotumia? Ni lini ambapo aliwahi kuambiwa, “Huyafasiri Maandiko kwa njia inayofaa”? Anabainisha wazi kwamba kungekuwapo mwamko wa watu mwishoni mwa ulimwengu ambao ungepewa uwezo kwa roho na nguvu za Eliya, na hakuna njia yoyote halali ya kudai kwamba alifikiri mwamko huo wa kilio kikuu cha malaika wa tatu ulikuwa unatukia wakati ule alipotabiri juu ya udhihirisho wa baadaye wa nguvu za Eliya. Wanatheolojia Waadventista wa Laodikia wangependa kundi lao liamini kwamba Dada White alikuwa “akirejelea” “uzoefu wake mwenyewe” kama utimilifu wa nabii Eliya ambaye angetumwa kabla ya siku ile kuu na ya kuogofya ya Bwana.

Ite ethi, nokumutumina Eliya umprofeti ngaphambi kokufika komhla omkhulu nowoyikekayo weNkosi. Malaki 4:5.

Mu bintu kimwe kya obunnabbi ekiraga Eriya ng’akabonero, alaga enkola ya Bayibuli ey’okusoma n’okutegeera ebighambo bya Katonda, erwanyisa enfumo z’obwa kabona obugabula enfumo ez’ennono n’emituba. Omulimu gwe ogw’okuteekateeka ekkubo (“eno ye kkubo, mutambuliremu”) gutuukirizibwa n’enkola ya Bayibuli erwanyisa enjigiriza ez’obwa kabona obwonoonefu. Era ng’okusinziira ku bajulirwa abasatu aba Eriya, Yokaana Omubatiza, ne Miller; nga guwerekewako obujulizi bwa Mwannyinaffe White obw’okulabika kwa Eriya, okwali kukyajja mu biro ebyo, ajja kuba musajja, so si mukazi. Enkola ya Palmoni ne Alpha ne Omega bw’etegeerwa obulungi, eteereddwa amagezi ng’eri si mateeka ga Bayibuli gokka ag’okuvvunula Ebyawandiikibwa, wabula ng’eri kiwandiiko ky’embeera ya Kristo, era ekyo kye kitiibwa kye.

Na utukufu wa Bwana utafunuliwa, nao wenye mwili wote watauona pamoja; kwa maana kinywa cha Bwana kimenena hayo. Isaya 40:5.

Akaraktera ka Kristo kakale ko karahagararwa mu buryo bugomba gukoreshwa mu gusobanukirwa Ijambo Rye, kuko ari we Jambo.

Mbunge wa Mungu uliomo katika patakatifu pa mbinguni ndio asili ile kuu, ambayo maagizo yaliyoandikwa juu ya mbao za mawe na kunakiliwa na Musa katika Pentateuko yalikuwa nakala sahihi isiyokosea. Wale walioufikia uelewa wa jambo hili muhimu hivyo waliongozwa kuona tabia takatifu isiyobadilika ya mbunge wa Mungu. Wakaona, kuliko ilivyowahi kuwa hapo awali, uzito wa maneno ya Mwokozi: “Mpaka mbingu na nchi zitakapopita, yodi moja wala nukta moja haitaondoka kamwe katika torati.” Mathayo 5:18. Mbunge wa Mungu, kwa kuwa ni ufunuo wa mapenzi yake, nakala ya tabia yake, lazima udumu milele, “kama shahidi mwaminifu mbinguni.” Si amri hata moja iliyobatiliswa; si yodi wala nukta iliyobadilishwa. Mtunga-zaburi asema: “Milele, Ee Bwana, neno lako limethibitika mbinguni.” “Amri zake zote ni za hakika. Zimesimama imara milele na milele.” Zaburi 119:89; 111:7, 8.” Pambano Kuu, 434.

Küme ügüruv eron ongodulahüli anin arig bisiremsen Masiha-yin chanar-un ülü qubilqu biçig barimt bolqu metü, üzügülügçi üge tailburilal-un juram çu mön adali Masiha-yin chanar-un biçig barimt mön.

“Gerek li ser xwe bizanin ku Xiristiyantî çî pêk tîne, rastî çî ye, ew bawerîya ku em wergirtî ne çî ye, û rêzikên Încîlê çî ne—ew rêzikan ku ji desthilata herî bilind hatine dayîn. Gelek hene ku bêyî sedemekî ku bawerîya xwe li ser wê ava bikin, bêyî delîlê bes asayî li ser rastiya mijarê bawer dikin. Heke ramanek were pêşkêş kirin ku bi bîr û baweriyên wan ên pêşwext amadekirî re li hev tê, ew bi tevahî amade ne ku wê qebûl bikin. Ew ji sedemê ber bi encamê ve naaqilin; bawerîya wan bingehê rastîn nîne, û di dema ceribandînê de ewê bibînin ku wan li ser qûm ava kiriye.”

“Ou muki wa kukumala ni mayele gaandi ga lelo, aga gatakulunga, kuentenda gege kwamba gano gagwanine pa wokovu wakwe, ali mukutulumina mu bukengi bwa lufu. Kuli bangi abena kubula kukwata bwino-bwino ngambu zya Maandiko, pakuti bakakole kuviluka bukosi, no kusonsa mikojo yonsi ne nsintililo syonsi isyapegwa ku bantu ngenga kwamba buwene. Satana waingijile mizée yakwe yene mu lusambilo lwa Leza, pakuti asofye bwanguba bwa Injili ya Kristo. Umwingi mukulu wa abo abetaka kwamba bakwitabila buwene bwa lelo, tabamanya citu cikonzya kukaba lwitabilo luli lwakapegwa kale ku basalali—Kristo muli imwe, bulangizi bwa bukata. Betontonkanya kuti balelamika bipimo bya kale, pele babola, kabili tabaikako mutima. Tabamanya cintu ciyela kubombela mu bwikalo bwabo no kukwata amaka yene-yene ga luyando no lwitabilo. Tabali basomi ba Bbaibolo abeene aba pafupi, pele babuta kabili tabategelanga. Apo kupatukana kwa mizée kukabuka pa mapanda ga Maandiko, aba batayasoma ku mutengo kabili abatacisala bwino cebo cibatabila, bawa ku buwene. Tufwile kutintila bonse bukankala bwa kupenya-cita bwino mu bwene bwa Buleza, pakuti bamanye kuti bamanya cintu citu caba buwene. Bamo beta kuti bamanide nganshi, kabili bakakondwa ni mibele yabo, lino tabacili no mulilo pa mulimo, nelyo luyando lukali kuli Leza, na ku myeo iyo Kristo wafwila, ukucila nga bali batamuziba Leza. Tababelenga Bbaibolo [pakuti] beelulile umwongo no bunonshi mu myeo yabo bene. Tabomfwa kuti ijwi lya Leza lili kubakambila. Pele, inga twatenda kuviluka inshila ya wokovu, inga twabona imisamfu ya Zuwa lya bulungami, tufwile kusoma Maandiko ku mutengo, pantu milayo ne buprofita bwa Bbaibolo bituntulila imisamfu iboneka bwino ya bukata pa mutanto wa Buleza wa busokoli, amasambililo aya apamulu ngatamavwilukwa bwino.” The 1888 Materials, 403.

نینازب نامۆخ متسیوئپ» هک تاکهد یراید مکهقد. نووب حیسم کهو متاو نووب حیسم ادیتسار مل تئبهد» ممئی. «هیی چی تسار» «نینازب» متسیوئپ تئلد. «تههیی حیسم یرهنئمکئپ ی چی زوریپ یکووتپرپ یناکاسای» نینازب متسیوئپ. «نامووترگرو هک هیچی هرواب وهی» «نینازب مب ی تسیوئپ نووب حیسم کهو. «نوارد نامئپ موئالهد نیرتزرهب مل مکی نینایاسای وهی—نی چی وهی ئبهب. نوارد نامئپ موئالهد نیرتزرهب مل مکی هه زوریپ یکووتپرپ ینایاسای وهی نینازب، نوارد موئالهد نیرتزرهب نهیال مل ینایاسای وهی مکنوچ، نیب حیسم کهو نیناوتان ینایاسای، نوهدی یرمتکهراک یسونور.

Eliza-en ekintu ekirala kye mulimu ogw’okuteekerateekera omubaka w’endagaano ekkubo. Eliza akiikirira omulimu ogutuukirizibwa mu biro eby’ebyafaayo ng’abantu abaalondebwa oluberyeberye bayitibwako, ate mu kiseera kye kimu abantu abapya abalondebwa ne balondebwa. Ebyafaayo ebyo bikiikirira enkola ey’okulongoosa eveesa abantu abakiikirirwa ng’ekiweebwayo ekirongoofu, nga kyawukana ku bantu abaalondebwa oluberyeberye abatali balongoofu.

Tazama, nitamtuma mjumbe wangu, naye ataitengeneza njia mbele zangu; naye Bwana mnayemtafuta atakuja ghafula katika hekalu lake, naam, mjumbe wa agano mnayemfurahia; tazama, atakuja, asema Bwana wa majeshi. Lakini ni nani atakayestahimili siku ya kuja kwake? Naye ni nani atakayesimama atakapoonekana? Kwa maana yeye ni kama moto wa msafishaji, na kama sabuni ya mfua nguo; naye ataketi kama msafishaji na mtakasaji wa fedha; naye atawatakasa wana wa Lawi, na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili wamtotee Bwana sadaka katika haki. Ndipo sadaka ya Yuda na Yerusalemu itakapompendeza Bwana, kama siku za kale, na kama katika miaka ya zamani. Malaki 3:1–4.

Yoane Mubatisi aliteguriye inzira Kristo kugira ngo aze giturumbuka kandi yeze urusengero rwiwe. Kweza urusengero mu ntango no mu mpera z’igikorwa ca Kristo vyari ugushitsa ivyo muri Malaki ikigabane ca gatatu. Yoane ni we yari intumwa yateguye inzira y’Intumwa y’Isezerano kugira ngo ihumanure bene Levi.

“Һәызрыцқараан аманыр акны, Иисус Иаанарцшуан Иара Ицсхәхәратә миссия, насггы Иусура далагоит. Уи аманыр, Ицшьюу Аказаара ахатәы нхартә еипш иргылаз, Израиль азыггы адунеи азыггы афырпштә-дырраны иазыкамызт. Аамтақәа рыкәынзаггы иабжъан, Анцәа Игәхәаратәын ишыкатаз зәырфы зеггы, ашәхтәуи ицшьюуи сераф акынтәи ауафы ркынза, Апцафы Иказаара антыцуа аманырхарц. Аха агәнаҳара иахкәаны, ауаафра Анцәа изы аманыр аказаара каломхейт. Ацәгьарала иаахцәажуаз, иапхастахаз, ауафы игәы Ицшьюу Иазырцшуаз ахьзи ахәтыри еицах иаанарцшзомызт. Аха Анцәа Ица Иуафрахь аарала, Ажәфан агәтакра назейт. Анцәа ауаафракны дынхойт, насггы ахақәитра хәзто абзоурала, ауафы игәы еицах Иара Иаманырхойт. Анцәа Избахъан Иерусалим икоу аманыр цсыуафцыцхьаза излахьынцахаша еихәу ацеипш азы дағазныкгы иаанғасырцшуа шахәтра шакәны иаанхарц. Аха аиудейцәа ргәы итамшәейт дара ахьгәхәоз уи ахьбра ацак. Дара рхы рышьтамцәейт Ицшьюу Римз дух азы ицшьюу аманырқәа реипш. Иерусалимтәи аманыр афартәқәа, антыцу ахәахәтра апыткәкәарей аилафьчрей рыла итәыз, иахьаггы хьантәцәкьан иаадырцшуан агәыла аманыр — агәафы икоу аманыр, зыцхастахаз ашәартра-гәцаракракәей ицшьям ахәыцракәа рыказаарала. Адунеи аахәафцәей аартыфцәей рыла аманыр аниризрыцкьоз, Иисус Иаанарцшуан агәнаҳара аламысрыцқара акынтәи агәыцқара — адгьылтә

гэахэарақэа, ахатэ-хатцаратэ нэпсыткыақэа, апсы апшэмацэымзартэ иказцо ацэгыа цасқэа ркынтэи. ‘Шэара шэашьтуа Ах Иаманыр ахь иаалыркыаны днеиуеит, ахд ацхаражэхэафгы, шэгэы злэшью; абар, днеиуеит, хэа ихэоит архэтакэа Ихэабы. Аха Иара иааира амш афы иареи иуазхэарсыда? Иара аниацэырцуа азэ дышгылоузеи? избанзар Иара ахьарпшыф ииатэапшы аиакара дхауеит, насггы ахэцатэиф ицсахы аиакара; насггы Иара ахьацэрыфцэкыан дтэаны аразны иртифеи ирцкыарафреи иеицш дкалоит; Леви ипацэа рерицкыоит, насггы алтын еицш аразны еицш дрыцкыауеит.’ Малахия 3:1–3.” Аапсара ргэазыхэара, 161.

Yohana Mubatiza niwe mutumwa yateguye inzira kugira ngo Kristo aze giturumbuka yeze urusengero rwiwe, kandi William Miller yaranguye na we nyene uwo murimo nyene wo gutegeura kugira ngo Kristo aze giturumbuka mu Ahera Cane ku wa 22 Gitugutu 1844.

“Hatina ya Kristo nk’ Umuherezi Mukuru wacu yinjira Ahera cyane, kugira ngo ahumanure Ubuturo Bwera, nk’uko bigaragarizwa muri Daniyeli 8:14; hatina y’Umwana w’umuntu ajya ku Mukuza wa Kera, nk’uko byerekanwa muri Daniyeli 7:13; n’ukuza k’Umwami aje mu rusengero Rwe, nk’uko byahanuwe na Malaki, byose ni ibisobanuro by’igikorwa kimwe; kandi kandi ibi binagaragazwa no kuza kw’umukwe aza mu bukwe, nk’uko Kristo yabivuze mu mugani w’inkumi icumi, wo muri Matayo 25.” Intambara Ikomeye, 426.

Yohana na Miller walifananisha utakaso uliowakilishwa na Malaki ambao sasa unatekelezwa katika historia yetu ya sasa.

Manii'aa nga ta profeta, “Aka kita'n para enna sabu nga anghel a kummaibaba manlapud langit, a wala'an kadakkel nga pannakabalin; ket ta daga naliwliwa iti dayag na. Ket impukkaw na iti naindaklan unay a timek, a kunana, Natnag, natnag ni Babilonia a dakkell, ket nagbalin a pagnaedan dagiti sairo, ” (Apocalipsis 18:1, 2). Daytoy met laeng ti mensahe a naited iti maikadua nga anghel. Natnag ni Babilonia, “agsipud ta pinainum na amin a nasion iti arak ti pungtot ti pannakikamalala na” (Apocalipsis 14:8). Ania dayta nga arak?—Dagiti ulbod a sursuro na. Inted na iti lubong ti maysa nga ulbod a Sabado iti saad ti Sabado ti maikapat a bilin, ket inulit na ti ulbod a sigud nga imbagana ni Satanas kenni Eva idia Eden—ti naisalsalumina a di-matapukaw a pannakabiag ti kararua. Adu a kabsat a biddut ti inwaras na iti adayo ken nalawa, “isursuroda a kas sursuro dagiti bilbilin dagiti tattao” (Mateo 15:9).

“Ivan Yesu atangire obuheereza Bwe mu ruhambe, yeezaho Yeekaalu, ayihamu okujanjaba kwayo okw’obuhakanyi obutukuvu. Mu bikorwa eby’aha muheru eby’obuheereza Bwe hakabaho okuyeza kwa kabiri kwa Yeekaalu. Nikwo kandi omu murimo ogw’aha muheru ogw’okulabura ensi, habaho okuhamagarwa kubiri okw’enjawulo eri amakanisa. Obutumwa bw’omumalayika ow’okubiri nibugira buti: ‘Babulooni agwire, agwire, ekibuga ekyo ekihango, ahabw’okuba akanywesa amahanga goona omwenge gw’ekiniga ky’obusambani bwe’ (Okushuuruurwa 14:8). Kandi omu kurira kw’amaani okw’obutumwa bw’omumalayika ow’okusatu, eiguru ryahurwamu eiraka nirigira riti: ‘Murugyemu, imwe bantu bangye, mutaba basherukwera bibi bye, kandi mutaheebwa ku birengo bye. Ahakuba ebibi bye byahika omu iguru, kandi Ruhanga aikukire obutahiki bwe’ (Okushuuruurwa 18:4, 5).” Selected Messages, ekitabo 2, 118.

Keleesia ya Kristu mu mizunguko ibili ya kutakasa hekalu katika huduma yake, na mizunguko ibili ya kutakasa hekalu katika historia ya Wamillerite, ilikuwa utimilifu wa Malaki sura ya tatu, nayo yaelekeza mbele kwa mizunguko ibili ya kutakasa hekalu iliyoanza tarehe 11 Septemba 2001, wakati majengo makubwa ya Jiji la New York yalipobomoshwa kwa mguso wa Mungu, na malaika mwenye nguvu wa Ufunuo kumi na nane akashuka kuutia nuru ulimwengu kwa utukufu wake. Miongoni mwa mambo mengine, jambo hili lakanusha chakula hicho cha hadithi za kubuni kilichotolewa na wanatheolojia wa Laodikia wa Uadventista, wanaodai kwamba Ellen White alikuwa nabii Eliya ambaye angekuja kabla ya siku ile kuu na ya kuogofya ya Bwana. Kutakaswa kwa hekalu kunakotukia wakati malaika wa Ufunuo kumi na nane anaposhuka kulianza miaka themanini na sita baada ya Ellen White kuwekwa katika pumziko lake.

Yohana Mubatizi n'abigishwa be, Miller n'Abamillerite, na Future for America bahagarariye intumwa zitegura inzira kugira ngo Intumwa y'isezerano ize giturumbuka mu rusengero rwayo maze iruhanagureho uguhumanya kwayo kwo gusuzugura ibyera.

ی اگئڻر هل مک تاکهد کئوایپ ییتهی ارهنئون وهئ .تادهد ناشین کئوایپ کهی امئه کهو س ایلئئ ی کهه ییرازوگت همزخ .تئب هن ان یهاک ی کئگؤلؤیت ی وهئ هن ،هوارک تشئ هگناب هو من ایژ ی ی اس ای ن یرتزرهب نهی ال هل ی من ای اس ئڻر و اس ای ول نی تی رب مک ،تادهد ناشیپ مک هی ی لب ی اب هتس ار مز اب ئڻر یی تهی ان یهاک ی ناکه مز اب ئڻر ل هگهل هی ادهو من ووب راگن مرهب هل ی کهه ییرازوگت همزخ .نوارد هو مت آل هس هد اگئڻر وهئ .ن ووتامکئڻر دیلاقهت و ناکه تی رهن ،ن اکهت خاس مکئوری چ هل مک ،هکاتس ئئ یی مک ی دوال ی کئل هگ ی هو امشاپ هل ئون ی واردرئ ژب ل هه ی کئل هگ مک هو من درککاپ ی کهه ی هس ئڻر ٔب تاکهد هدام ای ی کئن ادوور ی هوئ چ راوچ هل مک هو من درککاپ ی هس ئڻر .تئن ئتس هدل هه ،ن واردر مپئت مک واردرئ ژب ل هه هوارک ری گئج ادواکان هل .

Eliya pişî jî xizmetekê û xebatekê temsîl dike ku Xwedê bi taybetî damezrîne û wê wekî xizmeta tenê ya Xwedê diyar dike.

Tukalanga iki mu byabaye mu mateka y'Abamillerite mu ngingo ikurikira.

Dka shí yàŋ, sàràta yàŋ dɪŋkàla ná fitiri kùtò yàŋ sùmə̀ra, Eliya nàbii náà sòŋo, à kà: “Márigi Ala, Ala la Ibráhímu, Isáhaka, ní Isiraila, ì yé ké à lón dón bíi kùnní yén i ye Ala ye Isiraila kòno, à ní n ye i jón ye, à ní n bé fénw ò bée ké i kúmà la.” 1 Mansaw 18:36.